Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 89 | JERSEY CITY and NEW YORK, | FRIDAY, MAY 10, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | П'ЯТНИЦЯ, 10-го ТРАВНЯ 1996 р. | Ч. 89. РІК CIII

Л. КУЧМА ПРИВІТАВ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

Київ (Р. Р.). — У зв'язку з 51-ою річницею перемоги у Другій світовій війні Президент України Леонід Кучма звернувся до ветеранів з привітальним словом.

Віддавши належне пам'яті загиблих та вшанувавши живих героїв, президент зазначив, що держава і далі піклуватиметься про ветеранів війни. Однак, зазначив Л. Кучма, „не можна не помічати, що усі ці зміни відбуваються у гострій боротьбі, при зростаючому опорі старого, віджилого, реакційного".

„Я знаю про невдоволення нинішньою важкою ситуацією, про гостру критику властей на усіх рівнях. Однак я ще раз хочу підкреслити: кардинальні переміни у такій великій країні, та ще й з таким важким спадком, не можуть відбутися швидко і без труднощів. Потрібний час, віра, терпеливість і спокій... Переконаний, що сьогодні шлях до розв'язання більшості із наших проблем пролягає через прийняття нової конституції України... У нас один спільний дім — Україна. Гідно облаштувати його ми можемо лише об'єднаними зусиллями всього народу. Вірю, що ми скористаємося цим історичним моментом на будівництво багатої і процвітаючої країни", — сказав Президент.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз та посадник Києва Леонід Косаківський відвідали шпиталь для ветеранів війни в Пущі-Водиці. Привітав ветеранів і міністер оборони Валерій Шмаров.

Кабінет Міністрів ухвалив рішення про святкування Дня Перемоги 9-го травня, а робочий день 10-го травня перенесено на 12-го травня. Отже громадяни матимуть змогу святкувати три дні: 9, 10 і 11-го травня. У четвер, 9-го травня, о 10-ій годині вечора у містах-героях Києві, Львові, Вінниці, Одесі, Керчі і Севастополі відбудуться святкові феєрверки.

Відбулося виїзне засідання ПАРЕ

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 7-го травня, розпочалося виїзне засідання комісії Парляментарної асамблеї Ради Европи (ПАРЕ) в питаннях зв'язків з європейськими країнами, які не є членами цієї організації. У плянах праці комісії — зустрічі з Президентом, головою Верховної Ради, генеральним прокурором та міністром юстиції України.

Комісія розглянула питання про вступ Білорусі, Боснії і Герцеговини до Ради Европи. Під час дискусій особливу увагу звернено на події в Білорусі. Голова комісії Жан Сетлінжер зазначив, що „необхідно звернути увагу на розвиток подій у відносинах між Білоруссю і Росією". Якщо вони приведуть до створення конфедерації, то членство Білорусі в Раді Европи „не буде виправданим".

Щодо України і її членства в Раді Европи, то депутати ПАРЕ проведуть консультації з керівниками, парляментаристами і неурядовими організаціями, відвідають Автономну Республіку Крим та порушать питання скасування смертної кари в Україні.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз під час зустрічі з членами комісії ПАРЕ зазначив, що у проєкті нової конституції України в центрі „стоїть людина і її права". За його словами, Україна підтримує бажання ПАРЕ будувати „Европейський дім", тому і взяла на себе серйозні зобов'язання в правній сфері. Однак демократичні держави дуже швидко не будуються, зазначив голова українського парляменту, та все ж Україна іде накресленим шляхом.

Фінансисти України підтримують проєкт конституції

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 7-го травня, учасники засідання колегії Міністерства Фінансів України схвалили звернення до Верховної Ради, у якому закликають пришвидшити прийняття нової конституції України. У документі сказано:

„Ми учасники розширеного засідання колегії Міністерства Фінансів України, працівники фінансових, податкових, контрольно-ревізійних і казначейських органів, уважно ознайомилися з проєктом конституції України і вважаємо, що саме у цьому проєкті основного закону нашої держави, на відміну від інших, ясно визначена роля і значення бюджету як основного фінансового пляну держави для України в цілому і для окремих її регіонів. У його статтях чітко закріплені норми й положення, які характеризують весь бюджетний процес — від складання до виконання бюджету, зроблено конкретне розмежування обов'язків та уповноважень у цій справі органів законодавчої і виконавчої влади без ущемлення інтересів одна одної".

Фінансисти вважають, що положення конституції встановлюють міцні підвалини і дають надійні засоби для успішного виконання їхніх завдань.

„Від імені 90,000 працівників усіх ланок фінансової системи звертаємось до вас, шановні народні депутати, з побажанням якнайшвидшого розгляду і затвердження конституції України", — закінчується звернення до українських парляментаристів, оприлюднене Пресовою службою Міністерства Фінансів України.

Шукають розв'язки кризи платень

Київ (Р. Р.). — Тут недавно відбулося засідання Кабінету Міністрів України з участю Президента Леоніда Кучми, прем'єр-міністра Євгена Марчука та заступника голови Верховної Ради Олександра Ткаченка.

Основним питанням були кризи платень та виконання доходової частини бюджету. Президент України нагадав, що 22-го травня 1995 року підписав розпорядження про заходи щодо розв'язання кризи платень і підтримки вітчизняних виробників, однак чимало положень його так і не виконано. Зокрема не створено агенства з питань банкрутства, не запроваджено обов'язкового оформлення векселем зобов'язень щодо плати за продукцію, не розроблено порядку емісії та розміщення зобов'язань України в готівковій формі серед суб'єктів підприємницької діяльности.

Міністер фінансів Петро Германчук пов'язав кризу платежів з невиконанням доходової частини бюджету, оскільки міністерства не вжили достатніх заходів. Розрахунки запізнюються, підприємства знижують та приховують доходи, місцеві власті гальмують перерахування боргів до державного бюджету.

Голова правління Національного Банку України Віктор Ющенко вважає, що темпи зростання кредиторського заборгування насправді не такі великі, однак пільги часто використовують підприємства не за призначенням, тому треба запровадити звітування щодо структури і динаміки заборгованости.

Інші промовці причину кризи вбачають у лібералізації цін, відсутності регуляторів і державного планування економіки тощо.

Президент Л. Кучма звинуватив Міністерство Фінансів у недостатньому контролюванні за виконанням бюджету, хоча всі

(Закінчення на стор. 3)

Ірак знову порушує санкції ООН

Вашингтон. — Ірак, вже вкотре, намагається порушити торговельні санкції, запроваджені проти нього Радою безпеки ООН. Про це говориться у звіті президента Билла Клінтона, поданому на розгляд Конгресу.

За два останні місяці в районі Перської затоки кораблі військово-морських сил ЗСА перехопили декілька торговельних пароплавів, які везли іракську нафту та інші товари на суму понад 2.5 млн. дол.

„Ірак продовжує ігнорувати свої зобов'язання, залишаючись поважною загрозою для миру і стабільности у регіоні",— підкреслюється у звіті президента Б. Клінтона і запевняється, що Білий Дім не допустить скасування і навіть пом'якшення міжнародних санкцій щодо Іраку до того часу, поки ця країна не почне дотримувати всі без вийнятку резолюції ООН.

Торговельне ембарго, запроваджене у серпні 1990 року, невдовзі після нападу Іраку на Кувайт, позбавляє Багдад права експортувати свою нафту за кордон. Вийняток мають лише невеликі нафтові операції, необхідні для того, щоб за одержані гроші закупити харчі і медикаменти.

Створено групу „Нюрнберґ–2"

Київ (Р. Р.). — У Верховній Раді України створено неформальну міжфракційну групу „Нюрнберґ–2", до складу якої увійшли 68 депутатів українського парляменту з правого крила.

В оприлюдненій заяві основною метою діяльности групи проголошено розповсюдження матеріялів щодо „злочинної діяльности КПСС як керівної та спрямованої сили тоталітарного режиму та її підрозділів в Україні за період, починаючи від 1917 року".

Група працюватиме над підготовою розгорнутих парляментарних слухань щодо правної кваліфікації злочинних дій КПСС – КПУ. Координаторами групи є депутати Лесь Танюк, Левко Лук'яненко і Євген Пронюк.

Горілка зміцнить державний бюджет

Київ. — Державний бюджет України стане багатшим завдяки алкогольним напоям, згідно з повідомленням УНІАР.

Верховна Рада ухвалила 7-го травня внесений Комісією з питань фінансів і банкової діяльности і погоджений з Кабінетом Міністрів закон про ставки акцизного збору та ввізного мита на спирт етиловий і алкогольні напої. Введення в дію цього закону, за словами члена згаданої комісії Вячеслава Сукеркача, дозволить додатково внести у державний бюджет 70 трлн. крб.

Згідно з документом, значно збільшено ставки ввізного мита на цілу низку алкогольних виробів, зокрема коньяк, бренді і горілку — 7.5 екю за одну літру 100-відсоткового спирту (одне екю дорівнює 240,000 карбованців).

У третій статті закону тимчасово встановлено протекціоністські ставки акцизного збору на вироблені в Україні з вітчизняної сировини вина виноградні натуральні звичайні сухі, вина виноградні натуральні зміцнені, коньяки і бренді. Ці пільгові ставки встановлені на 1996-2000 роки. Якщо за імпортований коньяк ставка акцизного збору складає три екю за одну літру 100-відсоткового спирту, то за продукцію українського виробництва — 0.25 екю.

Базари будуть приватизовані

Київ (Р. Р.). — Кабінет Міністрів України видав постанову про впорядкування праці базарів продуктових і речевих.

Міським адміністраціям доручено протягом одного місяця визначити необхідне число базарів, які ще треба створити для задоволення потреб споживачів. Впродовж двох місяців вони мають виділити земельні ділянки для базарів і здійснити їх приватизацію на конкурсовій основі.

ПЕКІН ГОТУЄ НОВІ ЯДЕРНІ ВИПРОБУВАННЯ

Токіо. — Як свідчить японська газета „Йоміурі", покликуючись на китайські джерела, Китай має намір у другій половині травня здійснити низку ядерних випробувань на полігоні поблизу озера Лобнор. Уряд Японії дістав це саме повідомлення від західніх країн дипломатичними каналами.

Японський прем'єр-міністер Рютаро Гашімото сказав у розмові з журналістами, що його уряд ще не має офіційних підтверджень китайської сторони щодо цього, тому він поки що не може висловитися про те, в який спосіб Японія зареагує на цю подію.

Після того, як Франція, провівши за час від вересня минулого року до січня цього року шість ядерних вибухів у південній частині Тихого океану, прийняла рішення припинити атомові випробування, Китай залишається єдиною ядерною державою, від якої світ дотепер не почув подібної обіцянки. Від 1964 року Китай здійснив 43 ядерних випробувань, в тому числі два — у травні і серпні минулого року.

Пекін не один раз запевняв, що припинить ядерні випробування, як тільки набере чинности міжнародний договір про їхню цілковиту заборону, однак в даний час залишає за собою право проводити ядерні вибухи, оскільки це не суперечить міжнародним угодам.

Спостерігачі передбачають, що в цьому році Китай проведе випробування двох або й трьох ядерних пристроїв.

У Конґресі ЗСА — новий застій

Вашінґтон. — У середу, 8-го травня, президент Билл Клінтон і провідник сенатської більшости та майбутній кандидат Республіканської партії на президента ЗСА у цьогорічних виборах Роберт Дол, публічно звинувачували один одного за новий застій в Конгресі. В основному йдеться про скасування податку на бензину в сумі 4.3 цента за гальон та підвищення мінімальної зарплати з теперішної 4.25 дол. до 5 дол. і 10 центів.

Президент на пресовій конференції в Білому Домі без вагання звинуватив республіканців у безвихідній ситуації Конгресу та сказав, що єдиний вихід — це щоб республіканці відтягнули свої поправки до законопроєктів і назвав ці поправки „отруйними пілюлями". Крім того, Б. Клінтон закликав, щоб ці наступні три місяці присвятити конкретній праці Конгресу, а не починати виборчу кампанію, та закликав республіканців не повертатися до політики „екстремізму, застоїв і закриття державних установ".

На ці репліки Президента Роберт Дол зареагував досить саркастично та сказав, що „радий вітати обопартійну співпрацю в Конгресі". Одначе він підкреслив, що коли Президент шукає такої співпраці, то вперше чергу повинен звернутися до своїх же демократичних сенаторів, які саме затримують голосування над згаданими законопроєктами, а зокрема до сенатора Тома Дешла з Південної Дакоти, провідника сенатської меншости, та сенатора Едварда Кеннеді

(Закінчення на стор. 3)

Внесено зміни до митних законів

Київ (Р. Р.). — Верховна Рада України внесла зміни до законів про мито і перевезення товарів через кордон. За межі України заборонено вивозити предмети, на які встановлюються державні дотації, крім предметів особистого користування; товари промислового призначення, культурні цінності, дорогоцінні метали і камені та вироби з них.

Під час ввозу в Україну не обкладаться податками товари, вартість яких не перевищує 200 екю (246 дол.) або одиничні предмети вартістю до 300 (369 дол.) екю.

В Україні

ЗАТРИМАНО ГРУПУ ЗДИРНИКІВ

БОРИСПІЛЬ. — У селі Вороньків Бориспільського району група злочинців вимагала 2,000 дол. в одного з мешканців села. Очолював групу громадянин Чечні. До злочинної групи входили: один з працівників летовища, працівник одного з акціонерних товариств, студент і курсант Української Академії Внутрішніх Справ.

ЗАПРОВАДИЛИ ВЛАСНІ „ГРОШІ"

РІВНЕ. — Через відсутність грошей на зарплатню на Рівненській Атомній Електростанції запровадили місцеві „гроші-талони" номіналом 50, 100, 200 і 500 тисяч карбованців. Ці талони люди обмінюють у місцевій крамниці на продукти і товари першої необхідности. Директор Рівненської АЕС Володимир Коровкін сказав, що вони вперше опинилися в такій принизливій ситуації, коли не мають зовсім „живих грошей".

ЛЬВІВ'ЯНИ ПІДТРИМУЮТЬ КОНСТИТУЦІЮ

ЛЬВІВ. — В області 105,000 мешканців уже підписали звернення на підтримку конституції України і за заборону Комуністичної Партії. Як повідомили у пресовому центрі львівського відділу НРУ, ініціятором цієї акції виступив Рух. До збору підписів приєдналося Російське Товариство ім. Андрея Сахарова у Львові.

КУН ВИМАГАЄ ВИЗНАННЯ ВОЯКІВ ОУН-УПА ВОЮЮЧОЮ СТОРОНОЮ

ЧЕРНІВЦІ. — Обласний провід Конгресу Українських Націоналістів оприлюднив заяву, скеровану Президентові України Леонідові Кучмі, Верховній Раді та Чернівецькій Обласній Державній Адміністрації. У заяві міститься вимога визнати вояків ОУН-УПА воюючою стороною у Другій світовій війні та порівняти їх у пільгах до ветеранів совєтської армії.

НАСТАЮТЬ ЗМІНИ В ЧОРНОМОРСЬКОМУ ПАРОПЛАВСТВІ

ОДЕСА. — Міністерство Транспорту України обговорює комплексну програму стабілізації і розвитку Чорноморського пароплавства на 1995-2005 роки. Заплянувано реорганізувати структуру компанії, продати застарілі судна і сплатити борг, що досяг понад 250 млн. дол. Реорганізація, за словами заступника президента компанії Анатолія Антонова, вже розпочалася: створено Управління флътою, галузеві структури тощо.

СТРАЙКУЮТЬ ШАХТАРІ ДОНБАСУ

НОВОГОРОДІВКА, Донецька область. — Тут розпочався страйк гірників шахти „Росія", два тижні страйкує шахта „Україна" і понад тиждень не працюють шахтарі двох видобувних дільниць і прохідники шахти „Перша–Новогородівська". Вони вимагають виплати заробітків. Готуються до страйку шахти в Селидовому та Гірниковї. У Горлівці продовжується страйк учителів.

Л. КУЧМА НЕ ВИПРАВДОВУЄ ТИХ, ХТО ВОЮВАВ НА БОЦІ НІМЦІВ

КИЇВ. — Під час відвідин 7-го травня Музею Історії Великої Вітчизняної Війни, Президент України Леонід Кучма сказав, що держава „не повинна виправдовувати тих, хто воював на боці німців проти власного народу". Президент зазначив, що Україна не повинна ще раз пройти шляхом війни, „до чого закликають деякі політичні сили в країні". Він запевнив, що „держава обов'язково знайде можливості для допомоги ветеранам".

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ президента Билла Клінтона повідомили, що мають нові докази, що в Китаю існує більше як їм було досі відомо фабрик, які займаються виключно „піратством" американських комп'ютерних засобів програмування, відео та музики. З уваги на це плянується вже наступного тижня застосувати супроти Китаю відповідні санкції, а зокрема взяти під увагу імпорт китайських товарів до ЗСА вартости понад 2 блн. дол. Якщо Уряд ЗСА здійснить свої погрози, то це ще більше загострить вже й без того напружену ситуацію, що виникла між ЗСА і Китаєм з приводу недотримання підписаної Китаєм в 1995 році угоди про розповсюдження ядерної зброї, дальше переслідування дисидентів і погроз Тайванові.

У ВІВТОРОК, 7-ГО ТРАВНЯ, президент Билл Клінтон загостив до Ню Джерзі, де відбув цілий ряд зорганізованих демократами зустрічей з приціломм зібрати потрібних їм 2 млн. дол. для демократичної політичної діяльности в стейті. Це вже втретє президент Билл Клінтон у цьому році відвідує Ню Джерзі, чим і підкреслює важливість цього стейту у президентських виборах. Одначе поміж своїми виключно демократичними зобов'язаннями він все ж таки найшов час, щоб зустрітися з учнями середньої школи у Вудбріджі та говорити з ними про шкідливість куріння цигарет для здоров'я молодої людини. Наводячи статистичні дані, він підкреслив, що із 3,000 підлітків, які починають курити кожного дня в Америці, 1,000 цим вкоротить собі з того приводу життя у майбутньому.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА Казахстану подала до Верховного суду республіки документи, які можуть послужити підставою для офіційної заборони розповсюдження московської газети „Комсомольская Правда" на казахській території. Головною причиною порушеної справи є оприлюднені згаданою газетою „Розмови з Александром Солженіциним", в яких, на думку групи відомих казахських письменників і правозахисників, „грубо зневажається незалежність Казахстану". Генеральна прокуратура, у свою чергу, вважає висловлювання А. Солженіцина „безпардонним втручанням у внутрішні справи незалежної держави, закликом до насильної зміни існуючого в ній ладу, замахом на територіяльну цілісність Казахстану". На протест московської редакції — мовляв, такі заходи не узгоджуються зі свободою преси, представники прокуратури Казахстану відповіли, що у цьому випадку „свобода російської преси несе несвободу казахському народові".

ГРУПА ДЕПУТАТІВ німецького парляменту, вчених, правозахисників і представників духовенства вимагає скасувати вироки гітлерівських судів над вояками тодішньої німецької армії і видати грошову компенсацію 300 особам, котрі дотепер живі. В роки панування нацизму суди проголосили 30,000 смертних вироків, переважно за дезертирство. Дискусія з цього приводу в Німеччині триває вже декілька років. Партія „зелених" пропонує призначити колишнім воякам, одноразову компенсацію в сумі 5,000 марок і щомісячну 500-маркову прибавку до пенсії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи вік людини перешкоджає у кар'єрі?

Ні для кого не є таємницею, що кандидат на президента ЗСА Роберт Дол має вже 72 роки. Відомо, що в американському політичному чи громадському житті про всіх визначних осіб журналісти знають деталі приватного чи іншого характеру і нічого не можна від них приховати, а тим більше віку. Це саме торкається також акторів театру і кіна, мистців чи інших славних людей. А коли приходить рік виборів президента, тоді вишукують дослівно кожну деталь приватного життя і витягають на публічне видовище з гострими дотинками чи неприємними жартами.

Таке зустріло тепер Р. Дола, і факт, що він кандидує на президента, маючи 72 роки, є широкою і загальною темою писань, коментарів та часом зовсім несмачних жартів. Ось недавно відомий телевізійний „гуморист" Дейвид Леттермен робив доволі прикрі жарти на тему штучних зубів Р. Дола, навіть не знаючи, чи він такі має. Джей Лено ставив на своїй програмі питання, скільки років матимуть т. зв. дорадники-сенньйори, якщо той, якому мають дораджувати, є 72-літній. Розуміється, прихильники Клінтона з притиском завважують, що Р. Дол міг би бути його батьком, бо різниця у віку — 23 роки.

Все це вказує не так на жорстоку боротьбу за популярність і політичні шляхи, які ніколи не є чесні, а на те, яке загально існує далі переконання про старший вік і його можливості.

А тим часом у сьогоднішньому способі життя і можливостях вже давно межа віку змінилася і щораз більше загально стверджують, що не так критичними у професійній, політичній чи суспільній кар'єрі є висота віку, як характер даної людини і його ментальний стан та підхід до життя.

Чим пояснити, отже, силу пропаганди політичних ворогів Р. Дола у напрямі дискредитації його з приводу старшого віку? Чи, може, ті, які так жорстоко глузують з нього, хочуть в цей спосіб забути, що і вони мусять дійти до того віку, що тепер має Р. Дол, і що тоді із них можуть молодші так само сміятися, як це вони роблять тепер?

Але незалежно, яка причина такої боротьби з людиною, що наважилася пробувати стати найстаршим віком президентом ЗСА, вона не є чесна і не є справедлива.

І тут стоять напроти себе досвід і мужність старшої людини із певністю та зарозумілістю молодшої. Саме в такій боротьбі важко осудити, хто має більші можливості і кому дати першенство.

Розглядаючи проблему віку кандидата у листопадових виборах, аналітики політичного життя ЗСА подають огляд життя та смертности дотеперішніх президентів Америки та підкреслюють при тому, що пересічний вік людей дуже змінився від XVIII сторіччя, коли обрано першого президента Джорджа Вашингтона.

Немов на підтвердження того, в тижневику „Ню Йорк Таймс" з 5-го травня знаходимо цікаві міркування журналіста, професора історії Роджера Вілкінса про відношення до доньки, яку йому доля дала після 50-го року життя. Виявляється, що і батьківство у старшому віці має багато додатних моментів як для батьків, так і для дітей, і ніяк не є перешкодою для життя одних і других.

Може, почуття відповідальности є у старших віком осіб сильніше та більш зрозуміле, ніж у молодших?

Таке питання ставимо собі не один раз, обсервуючи громадське життя нашої спільноти в ЗСА і її повільного занепаду, так помітного в останні роки. Ми бачимо, що природний відхід старшого покоління на кожному відтинку залишає пустку, яку ніяк не намагаються заповнити молоді люди. Можна поставити мериторичне питання: в якому віці виробляється почуття громадської відповідальности?

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто ро-зуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Михайло Шпонтак

УКРАЇНА ОЧИМА ІНШИХ

II

Страйк вулекопів та релігійні тертя (основних конфесій) ятряться і можуть легко бути використані опонентами Л. Кучми. Більшість труднощів внутрішнього і зовнішнього відтинків виникають в наслідок слабкої єдности, а брак державницьких традицій серйозно комплікує перехідний період.

Вибух на Чонобильській Атомній Електростанції, пригадують автори, залишається точкою дратування між Україною і „великою сімкою". Провідні люди України твердять, що вимоги Заходу закрити атомну електростанцію іґнорують енерґетичні потреби й не беруть до уваги соціяльних і політичних консеквенцій країни. Закриття ЧАЕС й створення альтернативної енерґоносної структури вимагає 5-6 блн. дол., а обіцяні „великою сімкою" 3 блн. дол. так і залишилися обіцянкою. Ніхто більше не бажає закрити Чорнобиль як українці, котрі терпітимуть від наслідків катастрофи довгі роки. Але через продукцію 40 відс. потрібної енерґії країни (замість звичайно 25 відс.), Чорнобиль й інші атомні електростанції запобігли енерґоносній кризі в Україні під час довгої холодної зими.

Паралельні кроки

Майбутнє України, продовжують автори, лежить у структурах Европи, і Захід не може сповільнювати цей процес. Захід повинен прийняти подвійно-сходову політику — одну для реформ вільного ринку, а іншу для справ політичної безпеки. Кожний український крок розвитку повинен зустріти відповідний і паралельний крок Заходу. Наприклад, в політичній царині Україна потребує більшої рішучости в процесі прийняття нової конституції, В заміну Захід підніс би технічну фінансову допомогу українському парляментові і перевишкіл більшої кількости урядовців адміністрації та правосуддя. Захід може підтримати безпеку України через сильну постійну економічну допомогу, з особливим сприянням в секторі енерґоносіїв. Як Україна трансформує свою державну хліборобську індустрію в систему приватної і кооперативної власности, Захід може захистити країну від помилки Болгарії, яка розділила державне хліборобство у приватні господарства, замалі для конкуренції міжнародного ринку. В ділянці безпеки, під час заохочування екстенсивної співпраці в рамках „Партнерства для миру", НАТО повинно скласти угоду, яка ґарантувала б невтральність України. Беручи до уваги історію і геополітичне розташування, Україна має стати мостом, а не „буферною країною" між Росією і Европою. Невдача України підсилила б російські авторитарні тенденції, а Европа залишиться менш безпечною.

Москва, підкреслюють автори, має перемогти свої вагання щодо України і визнати — як незалежна суверенна держава Україна може сприяти демократучному розвиткові Росії і стабільності Европи. 46 відс. торгівлі Росії з країнами СНД припадає на Україну, яка є найбільшим імпортером у світі російського ґазу і нафти. Як демократичні суспільства вільного ринку, ці сусіди могли б насолоджуватися добробутом, який довгий час був недоступний їхнім народам. Коли Росія навчиться жити з Україною як з незалежною суверенною державою, вона подолає найбільш критичний елемент вікового московського імперіялізму. Україна до великої міри вирішить, чи СНД залишиться вільною економічною асоціяцією, чи перетвориться в могутню політичну і мілітарну конфедерацію під контролею Москви. Україна очолює позабльокову групу, до якої належить Азербайджан і Молдова, в опозиції до створення супердержавних мілітарних і політичних структур, а країни СНД знають, що без України новий Совєтський Союз неможливий. Як Білорусь, пригадують автори, зливається з Росією, становище України тим більше стає багатозначним. Обминаючи всякі СНД, державницькі „оборонні" структури, Україна повинна плекати економічні зв'язки і співпрацю з Росією й іншими країнами — колишніми республіками Совєтського Союзу.

Незалежність України, твердять автори, істотно змінила статус інших центрально-східніх країн Европи. Поперше, в сучасній історії ці країни відокремлені від Росії. Незалежна демократична Україна поміж Чехією, Польщею й Мадярщиною встановила основи стабільности в реґіоні, зменшивши сприймання загрози і більше почуття безпеки в Празі, Варшаві й у Будапешті. Нова залізна завіса є неможлива, коли Україна плекає позитивні стосунки з обома — Заходом і Росією. Допомога, яка трактує Україну як вагому в її власному розумінні, підтримуватиме прибічників реформ вільного ринку й самостійницькі сили країни. Це запевнить успіх реформ в Україні й українська держава стане взірцем для Росії та решти країн СНД. Словами, „Беручи до уваги її стратегічне розміщення, незалежна й міцна Україна направду стане лучником стійкости в після-комуністичній Европі", автори закінчують свою аналітичну доброзичливу статтю.

Треба надіятися, що стаття в престижевому журналі міжнародної думки хоч трохи заохотить національно-демократичні сили в Україні до консолідації, потрібної в процесі прийняття нової конституції як один із засобів утвердження відновленої української держави.

Наталія Кібець

РІДНА МАТИ МОЯ

I

Ти ночей не доспала,
І водила мене у поля
край села,
І в дорогу далеку
ти мене
На зорі проводжала,
І рушник вишиваний
на щастя дала.

Андрій Малишко

Нема у світі дорожчої людини, ніж мати, а для дитини мати ближча за батька, бо, як кажуть, з пелюшок дитина має більше уваги і любови, ласки і турбот від рідної матері. І через ціле своє життя проносить людина ту любов і турботу в пам'яті про свою маму, „як найкращу за всіх". Любов матері ніколи не зраджує. „Молитва матері із дна моря рятує". І згадується мама при всіх обставинах життя, а особливо, як тяжко на душі чи при великому горі.

Як часто згадували ми своїх матерів, блукаючи по світах, перебуваючи в різних тяжких обставинах, лишивши її саму без догляду „на чужі очі", без засобів до життя доживати віку, бо не знали, чи вернемось колись... І коли приїхали до Америки, дізналися, що з приходом весни, у другу неділю травня, американці відзначають День Матері. Цей гарний і благородний звичай був започаткований Анною Джервіс і визнаний офіційно Конґресом ЗСА 8 травня 1914 року. Цього року День Матері припадає на 12-те травня.

Безумовно, оселившись в цій країні, ми включили цей гарний звичай вшанування матері у свій календар. В цей день — День Матері — виявляємо любов людській мамі. Нема дорожчого слова на світі, як слово мама. Згадуючи маму, перед нашими очима, як на фільмовій стрічці, проходить рідна хата з усім її живим і дорогим оточенням, садок, город, квітник (скільки подій зв'язано з ними), які так старанно обробляли і доглядали матусині руки.

Рідна хата — спокійне місце дитячого щастя і безжурности, притулок безпеки і святиня жертовної любови мами. Ніхто в світі не в силі винагородити материнську любов — лише один Господь, завжди добрий і милосердний. Слово мама є дорогим у всьому світі, але найсвятіше, найщиріше, мабуть, воно серед українського народу. Українська мати була уособленням життя, виховницею і різбарем твердих українських характерів, зберігачем гарних традицій, а також серцем і душею родини. Українську матір завжди шанували, і не дивно, що козацтво Запорозької Січі вибрало Матір Божу за свою Покровительку. Вклонімося ж глибоко тим матерям, які були безпомічними свідками своїх опухлих дітей, що вмирали від штучного голоду, створеного лютим московсько-комуністичним окупантом в 1932-1933 роках та й в попередніх і пізніших, а також тим матерям, що шукали замордованих своїх синів і дочок у катівнях КҐБ, Сибіру й російської Півночі, вклонімося також тим матерям, що виряджали синів в українське військо, і тим, що ніколи не побачили їх. А також віддаймо шану матерям, що старалися в чужому морі вдержати родинний український острів, і тим, що самотньо доживають віку в чужих, не завжди привітних старечих домах.

Відзначаючи день земної матері, не забуваємо Матір Божу — Пречисту Діву Марію, до якої простягаємо руки з благанням захистити нас від усіх бід — покрити Своїм Святим Омофором і просити за нас грішних Сина Свого — Господа нашого Ісуса Христа, возвеличуючи Її словами Архангела Гавриїла: „Богородице Діво, радуйся, благодатна Маріє, Господь з Тобою, благословенна Ти межи жонами і благословенний плід утроби Твоєї, бо Ти породила Спаса душ наших".

(Закінчення буде)

Оксана Лиховид,
Ужгород

Ода Жінці

(Присвячено чоловікам)

Чи в лютих хуртовин зимовій сніжності,
Чи в осені заплакану сльоту, —
Жіноче серце завжди прагне ніжності,
Й сторицею дарує доброту.

Хтось сильний, гордий, лідер за натурою,
Несе свою „свободу" крізь роки.
Та стисне розпач пусткою похмурою,
Запрагне серце ніжної руки,

І голосу з сердечною розрадою,
І погляду немеркнучих глибин.
Бо тільки з Нею — з Жінкою і Ладою
Досягнеш найщасливіших хвилин.

Бо тільки Жінка здатна освітити
Нервові будні соняшним теплом,
Окрилити, підтримать, запалити,
Пробачить, приголубить, пожаліти,
Приспать, щоб не боліло й не пекло...

Своїй голубці, піснею оспіваній,
Ніколи слова кривди не промов,
Вклонись їй — теплій, рідній, несподіваній,
Даруй їй квіти, ніжність і любов...

Діяна Копа,
Ужгород

Мамочці...

Коли раділа я — і ти зі мною,
Коли страждала — була поруч ти,
Коли не вміла — ти навчила з грою,
Коли жадала — мала принести.

Коли у відчай падала щоденно,
Від світу мовчки відреклась, —
Ти розігнала морок темний,
Ти чарівницею здалась.

Коли не так робила — розуміла,
Завжди лиш доброго ти вчила,
Несла в собі усю земную силу
І в мить важку мені її давала.

Ти Музою для мене стала,
Матусю, рідная моя,
Ти проти зла одна постала,
За мене завжди ти страждала, —
Так знай: тебе кохаю я!

Роман Тлустяк

Мамо моя дорога

Автор — 10-літній хлопець з України, що написав цього вірша на День Матері для д-р Марти Кушнір, яка його спонзорує. Його мати померла трагічно в 1992 році, а батько сліпий і хворіє на туберкульозу.

Скоро ти від нас пішла,
вчила нас читати,
вчила нас писати
і не знала, що так скоро
будеш помирати.
Знають люди, що вже пізно
плакати дитині, а чи варто
тоді жити мені, сиротині?
Прошу всіх дітей на світі:
любіть своїх мам,
поки живуть разом з вами
тут, але не там!
І встаю я на коліна,
молитву читаю,
хай у всьому світі
мами попадуть до раю.
Боже, Ти наш дорогенький,
прошу я Тебе гарненько,
щоб душа моєї мами
завжди була разом з нами!

Микола Мушинка,
Словаччина

НАЙВИЗНАЧНІША ПУБЛІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

II

Далі слідують гасла про українські установи та організації, яких є кілька сотень. Лише з прикметником „український" в ЕУД є понад 100 гасел, в їх числі 16 більших „українських громад". Обширними гаслами представлені: „Українська Автокефальна Православна Церква", „Українська Католицька Церква", „Об'єднання українців Австралії", „Українська центральна шкільна рада", „Українське мистецьке товариство", „Українське мистецьке об'єднання", „Музей українського мистецтва", „Український музичний театр ім. В. Івасюка", „Український дім для старших", шість „Українських народних домів", „Український товариський ґольфовий клюб", „Український шаховий клюб", „Українська братська школа ім. митрополита А. Шептицького" та багато інших. У кожної організації наведено її детальну історію, звіти про діяльність, кадрові справи тощо.

Деякі збірні гасла представляють собою вичерпні монографічні розвідки, інколи і кількасторінкові. Назвемо хоча б найвизначніші: „Австралія", „Архітектура церковна" (детальна аналіза 32 церковних споруд), „Африка", „Багатокультурність", „Єгипет", „Єрусалим", „Ізраїль", „Іміґрація", „Індія", „Кулінарія", „Література", „Манджурія", „Мовна практика", „Музичне життя", „Народне мистецтво", „Наукове життя", „Образотворче мистецтво", „Пенсіонери", „Переселенчі табори", „Пласт", „Політичні партії", „Преса", „Радіомовлення", „Релігійне життя", „Союз Українок Австралії", „Спілка Української Молоді", „Спорт", „Театр", „Туреччина", „Хори", „Церковні братства і сестрицтва", „Шкільництво", „Японія". Кожне з цих гасел пов'язане з українцями та українською культурою і містить детальні інформації, статистичні дані та інші факти, часто зачерпнуті з першоджерел.

Згідно з даними ЕУД, серед перших переселенців в Австралію були й вихідці із Закарпаття та Пряшівщини. Вони брали участь у загальноукраїнських організаціях, а в 1968 р. створили у Мельбурні „Карпатський союз в Австралії", як філію одноіменної організації в ЗСА. В сучасності Союз нараховує близько 30 членів. Від самого початку його очолює Андрій Глуханич із Велико-Березнянщини (с. Мирча), активний член ОУН, який закінчив Українську торговельну академію в Братиславі, а в Австралії живе від 1950 року.

На релігійному полі серед українців Австралії визначну ролю зіграли брати-священики Василь та Микола Іванчі. Перший з них вчився у пряшівській педагогічній школі, другий — у пряшівській Руській гімназії та богословській семінарії.

Закарпатці були теж ініціяторами заснування української кредитової кооперативи „Говерля", яка нараховує 840 членів, а в 1993 р. власних активів вартістю в сім мільйонів долярів.

Чимало закарпатців працювало в одному з кращих танцювальних колективів Австралії „Верховина", який в 1991 р. нараховував 150 членів.

Русини-українці з Юґославії почали переселятися в Австралію від 1957 року (першим був Владо Варґа-Шокцов з Руського Керестура). Їх осідками стали міста: Сідней (60-70 родин), Мельбурн (25), Аделаїда (15-20) та Брізбані (бл. 15). В основному це — робітники або ремісники з нижчою освітою (колишні селяни). В 1978 р. вони заснували товариство „Домовина", яке у 1983 р. перетворилося у „Руске културне дружество Русин". При товаристві діяв фолкльорний ансамбль пісні і танцю, організовувались зустрічі земляків тощо. Майже всі русини відвідували українську греко-католицьку церкву. На жаль, українська громада, заради відмінної мови, не прийняла їх до свого середовища, у зв'язку з чим багато з них перейшло до сербохорватських товариств. В ЕУД є два гасла про русинів-українців Юґославії.

Серед визначних україністів наведено і гасло про чеського професора-еміґранта Їржі Марвана, який прибув в Австралію у 1973 році із ЗСА, тут в університеті ім. Монаша у Мельбурні заснував катедру славістики та лекторат україністики, в якому виховав цілий ряд україністів. В 1990 р. став віцепрезидентом новозаснованої Асоціяції україністів Австралії, а в 1991 р. повернувся в Прагу.

В четвертому томі ЕУД є і значні прогалини, зокрема в темах „Азія" та „Африка", досі мало досліде-

(Закінчення на стор. 3)

Найвизначніша публікація...

(Закінчення зі стор. 2)

них. Наприклад, в гаслі про Японію немає згадки про те, що першим американським солдатом, який у 1945 р. підняв американський прапор на тихоморському острові Іво Джіма (здобуття цього острова спричинилося до капітуляції Японії), був українець із Пряшівщини — 26-річний сержант Михайло Стренк. Трьом тисячам українців, які загинули в афганській війні (1979-89) як солдати Совєтської армії, присвячено... чотири рядки. Натомість є гасла, яким приділено аж занадто багато місця. Наприклад, процесові Дем'янюка присвячено 104 рядки лише тому, що він відбувався в Єрусалимі.

Абсолютно незадовільною є технічна якість більшости з 274 чорно-білих фотографій. На ряді групових знімків взагалі не можна розпізнати людей, чим вони втрачають будь-яку вартість і значення. Отака погана якість фоторепродукцій недопустима навіть для заводської багатотиражки, не те що для енциклопедії! Це або крайнє недбальство, або саботаж друкарні. Мабуть, усвідомлюючи собі це, друкарня так і не „підписалася" під своєю роботою. В книзі наведено два видавництва („Інтел" та „Фенікс"), але назви друкарні нема. Натомість кольорові вкладиші, видруковані на Київській нотній фабриці — бездоганні. Технічно досконалими є і дві кольорові мапи Австралії на форзацах. Шкода, що на жодній з них графічно не визначені пункти скупчення української людности, а зовсім немає мап Азії та Африки.

Перша книжка (четвертий том) „Енциклопедії української діяспори" своїм змістом зараховується до найвизначніших публікацій української діяспори. Будемо сподіватися, що за нею послідують дальші томи.

„Австралійський" том можна придбати в редакції ЕУД в Чікаґо за 35 дол. Замовляти: Encyclopedia of Ukrainian Diaspora, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

„Норовливий вітер" — нова постановка Групи Яра

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Режисер і творець мистецької групи Яра в Ню Йорку Вірляна Ткач із кожними відвідинами в нашій редакції приносить новини про „свою" групу та її працю.

В. Ткач

І тим разом причиною відвідин є інформації про майстерню цієї групи, що проходить в Експериментальному театрі Ля Мама в Ню Йорку в часі від 9-го до 19-го травня під цікавою назвою „Норовливий вітер". Як інформує В. Ткач, це вже шоста оригінальна постановка групи Яра, зроблена на основі українського матеріялу. Тим разом матеріялом послужила поема Олега Лишеги „Лебідь", що була написана в 1994 році. У п'єсу включено бурятський міт і музику, яку підготовив композитор Владілен Пантаєв з Бурятії над Байкальським озером, а до цього включився ще і нагороджений нагородою „Обі" композитор Генджі Іто.

Питаємо В. Ткач чому така тематика її зацікавила і чому саме побудувала її на тлі поеми „Лебідь". Вона пояснює, що завжди цікавить її проблема порозуміння у всесвіті піснею чи поезією, тому і тим разом використала мотив із поезії О. Лишеги, хоча „Норовливий вітер" сплітає рівночасно тексти української, бурятської, японської і американської поезій, щоб дослідити старинні міти та нинішню мову комп'ютера. Так, як у всіх дотеперішніх постановках В. Ткач, і тут будуть переливатися музика, рух, танець і пісня у певну стилізовану форму, що стала так питоменною у п'єсах Яри. І так, як і попередні п'єси, „Норовливий вітер" — багатомовне дійство, що буде легке до зрозуміння англомовному глядачеві ще коли до того члени групи Яра у цій майстерні в більшості нові та дуже різні своїм національним походженням. Це тим разом Цецілія Арана, Забрина Гевара, Там Лі, Ендрю Пенг, Кейті Така Гаші, Елеонор Ліпат, Цеванґ і Дженіфер Воллерман. Постановку виконав Ватоку Уено.

Англійські переклади зладили, як завжди, В. Ткач і Ванда Фиппс, які вже раніше одержали нагороди „Агні" і Перекладницького театрального фонду саме за свою перекладницьку працю.

У своїх відвідинах в редакції В. Ткач вияснює, що саме у неї в усіх постановках червоною ниткою переплітається її мрія всесвітнього порозуміння і тому у неї такі теми переважають як і збагачує вона такий міжна-родний склад групи. Від заложення групи Яра в 1990 році усі шість вистав були оригінальні із корінням на Сході крізь широку перспективу членів групи. Вони зміняються, але завжди це молоді американці східньо і західньоевропейського, азійського та африканського походження, що вміють сплести драму, пісню, поезію, історичні матеріяли і наукові тексти і творять те, що один критик назвав „продовженою медитацією над якоюсь ідеєю". Досі Театральна Група Яра вивела „Світло зі сходу", „Вибухи", „Сліпий зір", „Яри Лісова пісня" і „Водоспад/Відблиски". В „Лісовій пісні" група Яра співпрацювала із Молодечим Театром ім. Л. Курбаса зі Львова, а у „Водоспаді/Відблиску" виступала популярна, широковідома українська актриса-співачка Ніна Матвієнко.

Тим разом майстерня складається тільки з молодих акторів дібраних тут, але В. Ткач має у пляні після майстерні поїхати знов в Україну, де вже була зі своїм експериментальним театром неодин раз. Готується вона також до майстерні в часі літньої школи українознавства у Гарварді, де кожного року веде з успіхом майстерню зі студентами, а 20-го липня запланований виступ у Гантері в рамках мистецьких вечорів у Гражді із читанням поезій авторок з України українською мовою і в англійському перекладі В. Ткач і В. Фиппс.

Але тепер актуальна майстерня, яка, як ми інформували, проходить в часі 9–19-го травня театрі Ля Мама при 4-ій вулиці ч. 74 А, о год. 7-ій вечора. Телефонувати можна за квитками на число (212) 475-7710. Ціна квитків 12 дол.

Роковини Чорнобиля у Піттсбурґу

Відзначення 10-их роковин чорнобильської трагедії відбулось у Піттсбурґу в неділю, 28-го квітня ц.р. Біля 400 громадян зібрались у простору каплиці Гайнза на терені Піттсбурзького університету. Пропам'ятні збори розпочали молитвою декани українських католицької і православної церков — отець Михайло Польовий і отець Юрій Гнатко. Хор збереження української спадщини під диригентурою Дарії Васло відспівав пісні композиторів А. Веделя і К. Стеценка, а в пам'ять дітей — жертв Чорнобиля — діти, учні „Рідної Школи", зложили по квітці. Мистецька програма, яка перепліталась із виступами промовців, була виконана артистами: Лілеєю Волянською, сопрано, та Тарасом Філенком, фортепіян. Їх бездоганна інтерпретація клясичних творів українських композиторів: І. Соневицького, А. Ревуцького, Б. Лятошинського, С. Людкевича та інших захопила присутніх та створила відповідну атмосферу для цих незабутніх зборів.

Слово про наслідки чорнобильської катастрофи виголосив д-др Олександер Горинь, радник Місії України при Об'єднаних Націях. Він з'ясував заходи Уряду України для започаткування міжнародної співпраці, яка уможливила б закриття електростанції у 2000 році.

Присутніх почесних гостей представив ведучий програмою Михайло Комічак. Між ними — Тома Мирфі, мейор Піттсбурґу, відчитав проклямацію, що нею проголошено цей день як пропам'ятний день Чорнобиля.

Михайло С. Тимяк, голова Три-стейтового комітету допомоги дітям Чорнобиля, пригадав про розміри фінансової допомоги, що її Піттсбурзька громада дала жертвам атомної катастрофи. Він висловив признання Марті Пісецькій за вложену працю для обслідування очей у 2,000 дітей у „зоні", зір яких міг би бути загрожений радіяцією. Опісля він представив членів Ротарі інтернешенел Д. Діффендерфара і Джима Мирфі та Фундацію кардіолога д-ра М. Кулиґа, які заініціювали та спільно перевели висилку медичного обладнання в Україну. З їхньою допомогою комітет переслав в Україну чотири контейнери вартістю 400,000 дол.

10-ліття Чорнобиля в Піттсбурґу (зліва): С.Тимяк, о. Ю. Гнатко, д-р О. Горін, М. Комічак.

У резолюціях зборів, що їх відчитав Роман Комічак, висловлено признання президентам Л. Кучмі та Б. Клінтонові за їх зусилля зорганізувати міжнародну допомогу для поборення наслідків найбільшої катастрофи світу.

У кінцевій молитві, о. Юрій Апплярд згадав, що одержав багато листів, які вказують що до наших молитов за жертви Чорнобиля причинилось багато представників інших конфесій.

Збори закінчились піснею „Любіть Україну" на слова В. Сосюри та відспіванням національного гимну.

Організацію цих зборів займався Комітет для відзначення роковин Чорнобиля під головуванням М. Комічака. В склад комітету входили: о. Ю. Апплярд, Д. Васло, Л. Глутковська, Б. Гришчишин, М. Корчинський, М. Котов, С.М. Тимяк, М.П. Фарлі та Т. Філенко. Комітет одержав моральну і фінансову підтримку від 16-ти українських організацій Піттсбурґу. Про відзначення 10-их роковин Чорнобиля у Піттсбурґу були позитивні відгуки у місцевій пресі та телебаченні.

М. Корчинський

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ПІДТВЕРДИЛИ, що таємні державні документи таки вказують на можливу причетність ґватемальського полковника Джулія Роберта Альпіреза та водночас донощика Сі-Ай-Ей, у вбивствах 1990 року американського шинкаря Майкела ДіВайна і у 1992 році ґватемальського повстанця Ефраїма Бамаки, одруженого з американською адвокаткою Дженіфер Гарбирі. Ці таємні документи були передані Конґресові минулої п'ятниці, 3-го травня, але з уваги на державну безпеку були відокремлені від тих, які передані для публічного користування.

ЗГІДНО З ОПУБЛІКОВАНИМ звітом Пентагону, велика кількість вояків у збройних силах ЗСА є фізично непридатними до тієї міри, що можуть наражувати на небезпеку свої дорученя. Перевіривши 16,000 вояків, знайдено, що хоча в загальному ужиток алькоголю, тютюну та наркотиків за останніх 15 років значно обнизився, то багато вояків все ж таки їдять, п'ють і курять понад міру. Понад третина вояків курить, 1 із 5 є пияком, а серед вояків нижче 20 років 1 із 5 є надмірної ваги. І все це після того, як Департамент оборони кожного року витрачає сотні млн. дол. на те, щоб американські війська були боєздатні.

Засідання Координаційної Ради відділів УККА стейту Ню Джерзі

Дня 24-го березня ц. р. в клюбі православної церкви в Картереті, Н. Дж., відбулося друге засідання Стейтової ради цьогорічної каденції. На засідання прибули делегати від 14-ох відділів УККА стейту Ню Джерзі.

Засідання відкрив і ним проводив голова ради мгр Іван Буртик, а секретарював Осип Яцусь. До президіяльного стола був запрошений заступник голови інж. Володимир Янів і фінансовий рефе-рент Ярослав Івахів. Че-рез цілий час нарад при-сутній був на залі парох місцевої православної церкви о. Тарас Чубенко. Засідання було присвяче-не трьом точкам, а саме: відзначенню 10-ої річниці чорнобильської трагедії, п'ятої річниці незалежности України і фільмові „Атентат". Через цілий час нарад присутній був також секретар централі УККА Григорій Довбуш, який в короткому слові висловив велике признання для діяльности Стейтової ради відділів УККА, а зокрема відзначення 10-ої річниці чорнобильської трагедії.

Щодо відзначування чорнобильської трагедії, рішено вислати листа до губернатора стейту Кристі Вітманн з просьбою прийняти делегацію від Стейтової ради УККА, а вона в присутності делегації підписала б проклямацію. Відділам УККА припоручено відзначувати чорнобильську трагедію в своїх громадах.

П'яту річницю незалежности України Стейтова рада УККА має в пляні відзначувати на стейтовому рівні і просити знову губернатора стейту Ню Джерзі Кристі Вітманн підписати проклямацію.

Голова стейтової ради дякував голові відділу УККА Моррис повіту Миронові Бицеві за організування зустрічі із сенатором М. МекКоннелом, котрий вже довгий час є великим приятелем українців і він у великій мірі причинився до того, що Україна дістала 300 млн. дол. допомоги.

Від фінансового секретаря можна було довідатися скільки грошей Стейтова рада вислала школам, сиротинцям і іншим установам в Україні. І. Буртик казав, що не міг би читати подяки, бо деякі з них такі чутливі, що викликають сльози в очах.

Коли наради були вже поза половиною свого часу, двері залі відчинилися і в дверях показався старший віком чоловік. Голова стейтової ради привітав його і представив. Це був Степан Мусій, голова щойно кілька місяців зорганізованого відділу з Мілвілл, віддаленого 150 миль від Картерету. Спізнився, бо мав труднощі знайти місце нарад. С. Мусій на вступі заявив, що він вродився в Америці, знає українську мову, бо він любить Україну. Дальше С. Мусій сказав, що до відділу він втягнув вже 19 родин і що він сам старший віком (72 роки), а всі інші щонайменше 20 літ молодші. Він повний надій, що до кінця року його відділ досягне 100 членів. Автор допису сконтактувався з С. Мусієм і довідався, що він вже два рази по місяцеві часу був в Україні. По професії він учитель і їздив в Україну вчити англійську мову, і вчив бизнесу, бо він в тому має знання і досвід. Перший раз був в Радехові коло Львова, а другий раз в Калуші. Він каже, що там він здобув їхні душі і серця в заміну за своє серце і душу. С. Мусій каже, що радо поїхав би знову в Україну, але з уваги на фінансові труднощі не може цього зробити. Може Стейтова рада допоможе йому. С. Мусій поінформував мене, що члени його відділу передплачують щоденник „Свободу" і „Український Тижневик", бо велика частина їх, то вже друге або третє покоління українців народжених в Америці. Треба щоб відділ УККА в Мілвіллі став прикладом для всіх наших установ і організацій, а особливо тепер, коли в декого є побоювання, що УНСоюз може впасти, а це недопустима річ. Те саме відноситься і до інших часописів. З уваги на те, що щоденник „Свобода" — це єдиний щоденник української діяспори в Америці, треба його за всяку ціну втримати, як рівнож „Український Тижневик", хоча б вони коштували подвійно. Працюймо і помагаймо собі взаємно, бо тільки в такий спосіб доб'ємося бажаних успіхів.

Антін Біланич

ВИСТУПАЮЧИ на засіданні двосторонньої міжурядової комісії з участю державного секретаря ЗСА Ворена Кристофера, міністер закордонних справ Мехіко Хозе Анґель Ґуррія висловив занепокоєння з приводу „тенденцій, які можуть привести дві сусідні держави до конфронтації і взаємних звинувачень". При цьому він мав на увазі більш тверду імігрaційну політику, відведена запроваджену Вашінґтоном. На думку мехіканського міністра, у ЗСА виникає „ворожий громадський клімат щодо сусідів з південного берега ріки Ріо Браво", тобто мехіканців. Х. А. Ґуррія назвав також „небезпечним прецедентом" закон Гелмса—Бертона, спрямований на посилення економічної блокади Куби. Цей закон передбачає застосування санкцій проти будь-якої країни світу, яка схоче самостійно розвивати торговельно-економічні стосунки з Кубою. Як відомо, Мехіко є одним з традиційних партнерів Куби.

Шукають...

(Закінчення зі стор. 1)

можливості для цього були і є. Він також доручив розглянути діяльність арбітражного суду, „оскільки є підстави, що він працює не на державу". Л. Кучма погодився з Є. Марчуком, що людина повинна бути найвищою мірою стабільности економіки. Президент поставив вимогу до кінця травня погасити заборгованість у виплаті заробітків і стипендій, шляхом включення емісійних кредитів НБУ через випуск цінних паперів, а також залучення закордонної допомоги. Тим часом Верховна Рада вимагає від Генеральної прокуратури встановити і покарати винуватців затримки виплати зарплатні.

У Конґресі...

(Закінчення зі стор. 1)

з Массачусетс, які просто силою хочуть перепхати свої пропозиції, незважаючи зовсім на пропозиції інших.

Натомість Р. Дол уважає, що їхні додатки до пропонованих законопроєктів починаючи від змін для фінансування Медікер до зменшення податків і збалянсовання державного бюджету, є „добрим ліком".

КОНЦЕРТ ШКОЛИ В НЮАРКУ

Ньюарк, Н. Дж. — У 125-ліття з дня народження Лесі Українки, школа св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., влаштовує концерт, у п'ятницю, 17-го травня ц. р. о год. 7-ій вечора, в руханковій залі при Сендфорд аве. Вступ 3 дол. від особи. Дохід на збереження нашої школи.

Вечорниці „Червоної Калини" і презентація дебютанток в Рочестері

Одним із найбільш репрезентативних балів в Рочестері, Н. Й., є зимовий равт — Вечорниці „Червоної Калини" з презентацією дебютанток, що ввійшло в традицію товариського життя рочестерської громади.

Цьогорічний баль „Червоної калини" відбувся 3-го лютого в репрезентативних приміщеннях Голідей Інн.

Вечорниці відкрив і привітав присутніх Юрій Ганушевський, який сповняв ролю господаря.

Головною атракцією вечорниць була презентація дебютанток та їх ескортів, яку вміло з питомим її ентузіязмом перевела Степанія Павлович-Вовкович. Вхід на залю дебютанток з їхніми ескортами був дуже імпозантний. При рясних оплесках гостей, під звуки маршу „Веселки" їх впровадили два українсько-американські ветерани в'єтнамської війни — Ігор Гошовський і Богдан Домбачевський у військовій уніформі. Опікунка дебютанток Стефанія Вовкович представляла дебютанток і їх ескортів. Дебютантки вклонялися з ґрацією балерин на своєму першому виступі. В білих балевих сукнях, прикрашені червоними рожами і лентами „Дебютантка 1996", давали гостям чарівний образ краси молодого цвіту. Раділи батьки, а з ними усі гості. У супроводі ескортів, одягнених у чорні смокінґи, молоді панночки заледве могли заховати своє зворушення. Їм ґратулювали Ю. Ганушевський і василь Білан, голова Станиці Братства Колишніх Вояків І УД УНА.

Після презентації почався бенкет. Трапезу благословив парох церкви св. Йосафата о. шамбелян Роман Ґолемба. Присутні відспівали „Гей у лузі червона калина".

Після вечері до дебютанток промовляв Ю. Ганушевський. Його слово було на високому рівні, яке він закінчив: „Нині ваше торжество, що надовго залишиться у вашій пам'яті. Пам'ятайте, що ви є складовою частиною українського народу. Ви на все життя маєте бути тим калиновим квітом, що розсипає свої пелюстки і пригадує про нашу славну Україну серед своїх і чужих. Хай завжди будуть ваші молоді літа — калиновий квіт, мов одна велика казка ввесь Господній світ".

Після відспівання многолітствія наступив емоційний момент першого танку дебютанток з їхніми батьками, відтак з ескортами. Згодом танцювальна площадка заповнилась гостями.

Судячи по веселих настроях і гарній атмосфері, можна з певністю ствердити, що гості були задоволені балем, вечерою, програмою та милозвучністю оркестри „Веселка" під проводом Василя Корнила.

Дебютантки з ескортами (зліва): Юрій Ганушевський — аранжер, Лариса Масна, Кристофер Сарновський, Мирослава Лаба, Андрій Ганушевський, Тамара Компанієць, Тарас Тютюнник (Баффало), Христина Андрієнко, Степан Парака, Стефанія Павлович-Вовкович — координатор.

Вечорниці закінчились могутнім фіналом українських народних танків, що їх виконали дебютантки, їхні ескорти і присутні молоді танцюристи з танцювальних ансамблів Рочестеру.

За успішне переведення вечорниць признання належить Діловому комітетові, в склад якого входили: Пласт, Сестрицтво церкви св. Покрови, Союз Українок Америки, Відділи 46-ий і 120-ий, Станиця Братства Колишніх Вояків І УД УНА, Станиця Братства УСС, Українсько-Американські Ветерани В'єтнамської війни, фотограф — Омелян Юрчинський.

Українська громада радіє, що продовжується традиція „Червоної Калини" і презентація дебютанток, які велично вступають у новий життєвий етап. Вони повинні відчути нашу любов і піклування, відчути і збагнути культурні і національні традиції — коріння свого формуючого „я". Для молодої людини — це великі переживання, що скріплюють національну солідарність та зроджують незабутні спомини, що стануть дороговказом у незбагненному світі.

Іванна Мартинець

Центральна Фльорида відзначила десятиріччя Чорнобиля

Заходами настоятеля місійної станиці в Апопці о. Юрія Калинчука і Об'єднання св. Володимира скромно, але набожно, відзначили десятиліття чорнобильської катастрофи. В п'ятницю, 26-го квітня о. Ю. Калинчук в присутності мешканців Апопки і довколишніх міст відслужив Службу Божу і Парастас за героїв, які віддали своє життя, гашучи пожежу на Чорнобильській атомовій станції. Після закінчення відправ о. Ю. Калинчук у своїй доповіді коротко розповів про нуклеарну експльозію і її наслідки для людства, а головно для України. Створення „Чорнобильської зони", забруднення води і радіоактивне опромінення довкілля на довгі літа буде мати вплив та нездорові наслідки на людське здоров'я.

Опісля від Об'єднання св. Володимира Т. Мелешко прочитала вірш „Чорнобиль" і доповідь про важливі наслідки не тільки для України, але також для людства. Радіяція з четвертого реактора станції була двісті разів більша, чим вибухи атомових бомб скинутих на Гірошіму і Наґасакі в Японії. Рівнож того самого дня місцеве телебачення передавало багато інформацій про Чорнобиль.

Слід зазначити, що тиждень перед 10-ою річницею пожежники з Орляндо і околиці відвідали Чорнобиль щоб від своїх друзів по професії засягнути інформації. Пожежники з Орляндо під час відвідин Чорнобиля і зони подарували українським пожежникам кишенькові телефони для кращого спілкування в разі катастрофи.

В неділю, 28-го квітня, о. Ю. Калинчук і о. Кобильник, оба недавно прибулі з України, відслужили Службу Божу і Молебень до Матері Божої за хворих і пошкоджених радіоактивним опроміненням і щоб Всевишній доміг українському народові побороти всі недоліки та хоронив не тільки Україну, а увесь світ від другого Чорнобиля.

Володимир Плакида

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу